

На основу чл.14. Закона о безбедности и здрављу на раду („Сл.глас.РС” бр.35/23), чл. 119. ст. 1.тачка 1. Закона о основама система образовања и васпитања(“ Сл.глас. РС“ бр.88/17,27/18-др.закон,10/19,27/18-др.закон,6/20,129/21,92/23) и чл. 68. ст. 1. тачка 1. Статута Прехрамбено-хемијске школе у Нишу, Школски одбор на седници одржаној дана 29.01.2024.године, доноси:

Правилник о безбедности и здрављу на раду Прехрамбено-хемијске школе у Нишу

I ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником, а у складу са Законом, ближе се уређују права, обавезе и одговорности у области безбедности и здравља на раду запослених у Прехрамбено-хемијској школи у Нишу (у даљем тексту: Школа) у циљу стварања безбедних услова рада, а ради заштите живота и здравља и радне способности запослених. Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу у Школи, као и лица која се затекну у Школи ради обављања одређених послова, ако је овлашћено лице о њиховом присуству обавештено.

Члан 2.

Школа је дужна да обезбеди услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду у складу с техничко-технолошким потребама. Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду утврђују се годишњим програмом рада.

Члан 3.

За спровођење безбедности и здравља на раду одговоран је послодавац, саветник/сарадник за БЗНР и запослени код послодавца.

II ОБАВЕЗЕ И ОДГОВОРНОСТИ ШКОЛЕ

Члан 4.

Школа је дужна да запосленом обезбеди рад на радном месту и у радној околини у којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду. Школа је дужна да организује рад тако да обезбеди заштиту живота и здравља запослених у циљу спречавања повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези с радом, имајући у виду посебну заштиту омладине, инвалида, заштиту запослених са здравственим сметњама и заштиту материнства

Члан 5.

Школа је дужна да запосленом пружи обавештења о условима рада, о правима и обавезама које произилазе из прописа о безбедности и здрављу на раду, затим да утврди програм оспособљавања запослених и обезбеди оспособљавање запослених за безбедан рад, као и да обезбеди коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Члан 6.

Школа је дужна да приликом организовања рада и радног процеса обезбеди превентивне мере ради заштите живота и здравља запослених и да заустави сваку врсту рада која представља непосредну опасност за живот и здравље запосленог, у складу са Законом. У случају настанка повреде на раду због неуобичајених и непредвидивих околности које су изван контроле Школе или због изузетних догађаја чије се последице нису могле избећи, Школа не сноси одговорност у смислу прописа о безбедности и здрављу на раду.

Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 7.

Школа је дужна да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу с техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада, исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности у смислу става 1. овог члана, Школа врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду као својом делатношћу и има одговарајућу лиценцу.

Члан 8.

Школа је дужна да врши прегледе и испитивања у смислу члана 7. овог правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача и у складу с техничким нормативима и одређеним стандардима, ради утврђивања да ли даље коришћење прописаних средстава и опреме за рад, електричних инсталација, грејања и других инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене прописане мере заштите на раду.

У случају да рокови из става 1. овог члана нису утврђени упутством произвођача, техничким нормативима и одређеним стандардима, Школа је дужна да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације прегледа и испитује у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Испитивање услова радне околине

Члан 9.

Школа је дужна да врши испитивање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1. овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха);
- хемијске штетности (гасови, паре, дим и прашина);
- физичке штетности (бука, вибрација и штетна зрачења);
- осветљеност;
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности).

Члан 10.

Испитивања из члана 9. овог правилника Школа је дужна да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Акт о процени ризика

Члан 11.

Школа је дужна да донесе акт о процени ризика за свако радно место и да утврди начин и мере за смањење и отклањање ризика у облику којим се спречава повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Члан 12.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној околини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној околини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса;
- опис средстава за рад;
- опис средстава и опреме за личну заштиту;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној околини;
- процену ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 13.

Одлуком о покретању поступка процене ризика, Школа одређује стручно лице из реда запослених или закључује уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника с лиценцом у области безбедности и здравља на раду за спровођење поступка процене ризика.

Оспособљавање запослених

Члан 14.

Школа је дужна да изврши теоријско и практично оспособљавање запослених за безбедан и здрав рад код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања; премештаја на друге послове; приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад, као и код промене процеса рада. Оспособљавање запослених врши се у току радног времена.

Члан 15.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту. Оспособљавање за безбедан и здрав рад, као и провера оспособљености запослених који раде на радном месту с повећаним ризиком врши се на начин утврђен Законом.

Члан 16.

Школа је дужна да изврши и обуку руководиоца, обуку представника т.ј. одбора за безбедност и здравље на раду, као и оспособљавање запослених за правилно коришћење средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Евиденције и осигурање од повреда на раду

Члан 17.

Школа је дужна да води и чува евиденцију о:

- радним местима с повећаним ризиком и запосленима распоређеним на та радна места;
- повредама на раду, професионалним обољењима и болестима у вези с радом;
- запосленима оспособљеним за безбедан и здрав рад;
- опасним материјама које се користе у току рада;
- извршеним испитивањима радне околине;
- извршеним прегледима и испитивањима опреме за рад и средстава и опреме личне заштите;
- пријавама поднетим инспекцији рада о смртним, колективним или тешким повредама на раду и настанку професионалних обољења, односно обољења у вези с радом запосленог.

Члан 18.

Школа је дужна да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења или обољења у вези с радом ради обезбеђивања накнаде штете.

Посебна заштита жена, омладине и инвалида

Члан 19.

Жене, лица испод 18 година старости и инвалиди запослени у Школи, приликом рада уживају посебну заштиту на раду у складу са Законом.

Члан 20.

Рад жена је забрањен на следећим пословима:

1. на преношењу, утовару и истовару терета преко 15 кг тежине,
2. на другим пословима који штетно или са повећаним ризиком могу да утичу на здравље жене.

Члан 21.

За време трудноће жене не могу радити на пословима на којима се рад врши у принудном положају тела или се послови обављају дуже време стојећи, на пословима који захтевају тешке физичке напоре или друга већа физичка напрезања у току рада, као ни рад дужи од пуног радног времена.

Члан 22.

Лица која су млађа од 18 година не могу се запошљавати и распоређивати на радна места са повећаним ризиком нити могу обављати рад ноћу.

Запослени са смањеном радном способношћу-инвалиди рада могу се распоредити на оне послове на којима могу радити без професионалне рехабилитације и без опасности за смањење преостале радне способности.

Инвалиди рада могу се распоређивати само на оне послове који неће умањити њихову преосталу радну способност.

Члан 23.

Школа је дужна да обезбеди да запослена за време трудноће, породилца и запослена која доји дете, запослени млађи од 18 година живота, особа са инвалидитетом и запослени код кога је утврђена професионална болест, и поред обуке за БЗНР, буду у писаној форми обавештени о резултатима процене ризика и о мерама којима се ризици отклањају у циљу повећања БЗНР.

III ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЗАПОСЛЕНИХ

Члан 24.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна с мерама безбедности и здравља на раду на пословима на којима ради, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Члан 25.

Запослени има право да одбије да ради ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на ком ради, као и у другим случајевима утврђеним Законом.

Члан 26.

Запослени је дужан да поштује прописе о безбедности и здрављу на раду како не би угрозио своју безбедност и здравље, безбедност и здравље запослених и других лица, као и да обавести Послодавца о свакој врсти потенцијалне опасности која би могла да утиче на безбедност и здравље на раду.

Члан 27.

Обавезе Послодавца утврђене овим правилником у складу са Законом, истовремено представљају права запослених у вези са спровођењем мера безбедности и здравља на раду.

IV ОРГАНИЗОВАЊЕ ПОСЛОВА БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉА НА РАДУ

Члан 28.

За обављање послова безбедности и здравља на раду Школа може да одреди једног или више од својих запослених или да ангажује правно лице, односно предузетника који имају лиценцу.

Послови из става 1. овог члана и посебни услови за рад на тим пословима утврђују се Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Члан 29.

Запослени који обавља послове безбедности и здравља на раду учествује у припреми акта о процени ризика, у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних услова рада; врши контролу средстава за рад и средстава и опреме личне заштите; припрема и спроводи оспособљавање запослених за безбедан рад; организује прегледе и испитивања опреме за рад; предлаже мере за побољшање услова рада; припрема упутства за безбедан рад; прати стање у вези с повредама на раду и професионалним обољењима; забрањује рад када утврди непосредну опасност по живот и здравље запосленог ; води прописане евиденције у области безбедности и здравља на раду.

V ПРУЖАЊЕ ПРВЕ ПОМОЋИ У СЛУЧАЈУ ПОВРЕДЕ ИЛИ ОБОЉЕЊА НА РАДУ ЗАПОСЛЕНОГ ИЛИ ДРУГОГ ЛИЦА

Члан 30.

Прву помоћ у случају повреде или наглог обољења за време рада дужан је да пружи сваки запослени, према својим могућностима и знању.

Члан 31.

На видљивом и лако приступачном месту постављен је ормарић с прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић је са спољне стране обележен знаком црвеног крста.

На ормарићу су назначени:

- презиме и име запосленог задуженог за пружање прве помоћи,
- број телефона здравствене организације, односно институције за пружање хитне медицинске помоћи,
- надлежна служба инспекције и служба органа унутрашњих послова.

У ормарићу за указивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи.

У ормарићу се налази следећи материјал: два комада фластера – завоја, шест мањих и пет већих стерилних (првих) заштитних завоја, две троугле мараме и четири сигурносне игле, три пакетића беле вате од по десет грама и један пакет обичне вате од сто грама, шест комада напстака од коже у три величине, једне маказе са завртном главицом за резање, четири ватиране подлоге за прелом костију, и то два комада дужине по 100 цм и два комада по 50 цм и 10 цм ширине.

VI ПРЕДСТАВНИК ЗАПОСЛЕНИХ/ОДБОР ЗА БЕЗБЕДНОСТ И ЗДРАВЉЕ НА РАДУ

Члан 32.

Запослени имају право да бирају свог представника/одбор за безбедност и здравље на раду код послодавца.

Члан 33.

Представник запослених/одбор има право да учествује у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду.

Представник запослених/одбор најмање једном годишње доставља запосленима и синдикату извештај о стању и предузетим мерама у области безбедности и здравља на раду код Послодавца.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 34.

Непоштовање одредаба овог правилника од стране запослених представља тежу повреду радне обавезе.

Члан 35.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона о безбедности и здрављу на раду и подзаконски акти који регулишу ову материју.

VII ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 36.

Ступањем на снагу овог Правилника престаје да важи Правилник о безбедности и здрављу на раду дел.бр. 201 од 11.03.2010.год и Правилник о допунама Правилника о безбедности и здрављу на раду дел.бр.1-906 од 10.07.2015.године.

Члан 37.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Школе.

Школски одбор
Председник

Александар Јоцић

Правилник је објављен на огласној табли дана 29.01.2024.године.